

Chương 2

Con người tồn tại cùng những thói quen. Đó là những mảnh của chính mình bị chất lọc qua phễu thời gian, đóng cặn lại. Nhiều khi biết là dở là xấu nhưng khó bỏ. Hoàng đi làm theo tuyến nhất định. Sự đơn điệu trong quỹ đạo chuyên động là một đặc trưng mang đầy tính công chức. Đi xe đạp vòng nửa bờ hồ. Khi tan về vòng nốt nửa kia. Một tháng vẽ đủ ba mươi vòng. Những số không tròn trĩnh ngấm ngấm mình hoạ cho một thứ triết lý hư vô rẻ tiền. Khu nhà cơ quan của Hoàng có những vòm cuốn, những cửa sổ theo kiểu kiến trúc Pháp. Đáng yêu và dễ chịu. Phòng anh khoảng tám chục thước vuông. Một thứ vườn trẻ để gửi con ông cháu cha. Hơn nửa là thanh niên. Những tiểu thư và công tử trang trí đường diềm cuộc đời bằng cách đi làm Nhà nước. Công việc chỉ đủ cho năm người. Tháng hai vừa rồi biên chế phòng thêm một cô bé con ông cựu Thứ trưởng. Vậy là bảng chấm công kê tới dòng thứ mười bảy. Trưởng phòng ngoài năm mươi, có bằng đại học tại chức, có một cô vợ xinh xinh hơi ngu và có hai đứa con gái sinh đôi hơi ngoan. Trưởng phòng thích làm thơ, không tha thứ thể loại nào. Thơ của sếp có tác dụng giải nhiệt và thông tiểu tiện. Hoàng đến sớm. Đồng hồ Seiko treo tường nhả điệu nhạc yếu pin báo chín giờ. Hai đồng nghiệp đến sớm hơn đang ngồi bó tay. Chàng vốn là kỹ sư giao thông chuyên ngành. Nàng tốt nghiệp trường Sư phạm ngoại ngữ. Hai ông bố đều là Vụ phó. Lạy Chúa, phòng anh là cửa ngõ của Bộ. Vô số sếp nhớn. Điều kiện khách quan ảnh hưởng đến tiến hoá. Đảm bảo tính ưu việt của thuyết Đắc-uy-n quá nửa nhân viên có xương sống hao hao đường parabol. Hoàng về bàn mình uể oải mở tủ. Rút tập chứng từ dày để lên mặt bàn. Nó là biểu tượng vàng ngọc của tám tiếng. Cuối giờ cứ y nguyên như vậy cất vào. Hoàng quờ tay, chai làng Vân bị uống trộm gần nửa. Anh dốc ngược. Vừa đủ một chén. Khoảng mười lăm phút sau mọi người lục tục đến. Nhộn nhạo. Tin thời sự kèm bình luận bóng đá. Một tiếng rít sòng sọc, ông phó phòng hút thuốc lào, khói mờ mịt, đủ để cảm hứng cho Võ An Ninh chụp bức Sương mù Sa pa.

- Vứt cái điếu đi, nói bao nhiêu lần rồi.

Đó là Mộng Hoa, ba mươi sáu tuổi lẻ bốn tháng, tổ trưởng công đoàn. Đã đọc một ngàn tám trăm mười một truyện tình mà hầu như nhân vật nữ đều chết trước. Tất nhiên là chưa chồng. Giọng kèn kẹt vì ngấm văn của các nữ văn sĩ trẻ.

- Sếp hôm nay đến muộn nhỉ - Có ai băng quơ.

Hoàng tống hết chén, mùi gạo nếp đậm đà ở cổ. Đó là nhuận bút bảy trang báo cáo viết thuê cho một cửa hàng bách hoá bán lẻ. Hoàng nói trống không:

- Chiều qua về sớm, có chai còn diệt gián để quên. Chẳng hiểu ai đánh đổ gần hết.

- Cậu để vào chai nào - Tiếng ông phó phòng. Giọng khàn khàn vì nghiện rượu. Khoảng năm nữa thì đủ tuổi về hưu. Một khai quốc công thần của ngành. Năm 1957, khi cải tạo công thương đợt đầu, là người duy nhất Sở thương nghiệp có bằng bổ túc hết cấp II.

- Hôm qua bí quá con đổ vào chai vẫn đựng rượu mà bố biết đấy.

Ông phó phòng đàn mặt, bồng hằm hằm căn nhắc:

- Tôi chúa ghét những người cầu thả - hơi cao giọng: Mấy cái bằng theo dõi thi đua tôi đưa cậu đâu?

Hết buổi sáng Hoàng cứ thấy sếp loay hoay. Rồi đến gần tan trưa sếp của anh mạnh dạn tạt vào phòng y tế.

Có một lần đi làm ngang Bờ Hồ, Hoàng thấy rùa thần. Lúc ấy là bảy giờ kém hai mươi của một sáng hè. Trời xanh đậm và rất nhiều chuồn chuồn. Tháp Rùa đổ chổng ngược và sóng hồ dềnh lên. Một cụ hưu trí tập thể dục muộn mất hút trong xoáy nước, miệng đang còn căn nhắc về món lương hưu lĩnh chậm. Cột sóng to nhất, cao nhất, ngẫu nhiên một màu bùn ập vào nhà Bưu điện cuốn toàn bộ các thùng thư xuống đáy hồ trong đó có 713 lá thư tình. Hôm sau, vài gã nghiện bia ở quán Thủy tạ, đi pít xê ven chỗ nhà thuyền còn thấy nổi lênh bênh trắng phớ một vùng lớn nhón những "anh yêu" hoặc "không có em anh chết mất!". Rồi một cột sóng thẳng băng đạt tới tầm cao của tháp Bút. Rùa thần hiện. Hoàng phát khóc. Thằng bé cá trộm đứng cạnh anh khóc. Mắt rùa sáng rực và mai rùa chật kín mặt hồ. Khoảng năm giây sau Rùa thần lặn xuống. Hoàng đi đến cơ quan với vẻ mặt ngơ ngơ của thằng dở hơi. Không một ai tin lời anh kể. Tất cả các viên chức đồng nghiệp đều khẳng định quãng thời gian từ sáu giờ ba mươi đến bảy giờ của ngày hôm ấy là không có, bởi vì đúng lúc đó đồng hồ Bưu điện trung tâm hỏng. Mộng Hoa bảo: "Mồm những đứa uống rượu ai mà tin nổi". Hoàng đành kể cho Thủy, cô ngần ngại nhìn anh rồi khuyên Hoàng uống B6.

- Hôm nay chúng ta họp bình bầu lao động tiên tiến sáu tháng cuối năm. Theo lãnh đạo qui định không được quá sáu mươi phần trăm. Cô Trang chữ đẹp làm thư ký.

Giọng trưởng phòng đầy trang trọng hội nghị. Ông nghiêm khắc quét nhìn nhân viên qua cặp kính trề. Thịnh thoảng đưa mấy ngón tay thanh tú day day trán. Động tác học được khi xem phim về Salomon trên tivi.

- Tôi có ý kiến - kỹ sư giao thông chuyên trốn giờ hùng hồn - Tại sao cứ quy định tỷ lệ là sáu mươi phần trăm. Nếu một tập thể nào đó chỉ toàn người ưu tú. Phòng chúng ta phải một trăm phần trăm là lao động tiên tiến.

Hoàng vỗ tay. Một ý kiến quá xuất sắc. Mọi người nhao nhao tán thành. Phó phòng thở phì phì hậm hực. Chưa bao giờ phó phòng đi muộn quá một tiếng. Mộng Hoa đứng phắt dậy:

- Không có kiêu cào bằng như vậy được.

- Các đồng chí bình tĩnh - trưởng phòng dàn hoà - Tôi rất biết tài năng và phẩm chất của các đồng chí. Nhưng đây là quy định mang tính truyền thống. Tất nhiên tỷ lệ có đôi phần co dãn.

Không khí căng thẳng. Mọi người trầm ngâm nhớ những ưu điểm của mình và khảo cổ những khuyết điểm của bạn. Mộng Hoa khoái trá ra mặt. Bình xét tư cách người khác là năng khiếu tuyệt vời của các cô gái già. Hoàng giơ tay. Trưởng phòng lịch sự mời anh.

- Theo tôi như thế này. Để cuộc họp hiệu quả và nhanh chóng, chúng ta phải có một phương pháp bình bầu tối ưu. Sáu mươi phần trăm của phòng là khoảng mười người cộng thêm hai làm hệ số mặc cả. Vậy chúng ta nên bình bầu những người lao động không tiên tiến. Cụ thể là năm người.

Trưởng phòng nhìn Hoàng gật gù. Tim Hoàng nức nở. Lần đầu tiên trong cuộc đời viên chức, anh đã làm vừa lòng sếp.

- Ví dụ như tôi, xin tự bình bầu mình là lao động không tiên tiến.

Trích biên bản cuộc họp. "Sau lời phát biểu của đồng chí Hoàng và sự góp ý mang tính chỉ đạo của đồng chí trưởng phòng. Toàn bộ tập thể đã đạt sự nhất trí cao. Về hân hoan hiện lên trên từng khuôn mặt của những người lao động trung thực". Năm 1986, thư ký Thu Trang tốt nghiệp khoa Văn trường Sư phạm.

Những tháng mùa thu cơ quan rối việc. Lá vàng lả tả rụng và những viên chức nhân cư bỗng thấy tâm hồn bật chồi thi sĩ. Trưởng phòng thai nghén một trường ca. Những thanh niên khác thì khai thác thể lục bát để làm thơ tình ngắn. Công sở lảng đãng một không khí tao đàn. Để giải thoát ần ức về nghệ thuật, tao đàn Nguyễn Suý quyết định ra một tờ bích báo. Hoàng là tao đàn sái phu. Khánh sinh viên trường Mỹ thuật Công nghiệp hiện đang làm kế toán chi tiêu, con trai của đương kim thứ trưởng chịu trách nhiệm trình bày. Khánh đã có tranh gửi bán ở Gallery Tràng Tiền. Năm năm nay vẫn thấy hoạ phẩm lủng lẳng ở góc vương vấn vại đường tơ nhện. Sau ba cuộc họp thì tựa đề bích báo được chọn có tên là "Vượt lên". Mang đậm tư tưởng trường ca của sếp. Chữ nâu sẫm viết tay trên nền crôky trắng. Một phần ba mặt báo là thi phẩm của trưởng phòng. Mộng Hoa bẽn lẽn đưa nộp bài tản văn, phong cách hao hao Tố Tâm. Cứ xem kiểu hành văn thì có lẽ nàng còn khó lấy chồng. Thu Trang nắn nót chép, cô bé có cái răng khểnh xuyên tảo trái tim của ba chàng trai cùng phòng. Hoàng ngồi cạnh uống rượu nhắm với những câu thơ sái vắn, thất luật. Khánh mài mòn hoa tay vẽ những dây leo hoa ti gôn đang nở để trang trí đường diềm những tiếng lòng của đồng nghiệp.

- Anh Hoàng uống rượu từ bao giờ?

- Từ tuổi biết buồn.

- Chị Thuý không nói gì à?

- Có một ông người Tàu bảo: "Duy tửu vô lượng, bất cập loạn". Đại ý là uống rượu thả phanh nhưng đừng có quậy.

- Uống rượu nhiều không tốt đâu.

Thu Trang liếc cặp mi dài về phía Khánh. Hoàng tùm tùm. Anh chậm điều thuốc lặng lẽ nhìn đôi trẻ. Lạy Đức Mẹ nhân từ, Người bảo vệ vĩnh hằng cho tình yêu, xin Người phù hộ cho chúng con. Thu Trang cũng cười. Duyên ghé. Khánh hơi đỏ mặt. Chàng trai tóc dài, đôi mắt đẹp đầy đam mê nghệ sỹ. Tám tiếng hành chính chỉ ngồi vẽ Trang rồi làm thơ. Những bài thơ tình dòng nào cũng có tên Trang. Hai đôi thủ cùng phòng phát điên vì tức. Cả hai cùng là kỹ sư xây dựng trước học cùng một khoá. Cả hai đều ăm ắp tự tin, ra sức đá xoáy nhau. Năm năm đại học tạo điều kiện cho cả hai bên tích lũy vô số khuyết điểm của bạn. Không khí trong phòng nghèn nghẹn mùi thuốc súng. Và cái gì đến đã đến. Khánh xuất hiện. Hai kỹ sư xây dựng bắt tay nhau, hàn lại tình bạn bằng thứ xi măng ghen tỵ mác cao. Nhưng khó khăn cho tình yêu của chàng hoạ sỹ lại ở phía khác. Tận dụng những sai lầm quản lý kinh tế, cuối năm 1985, bố Khánh, đã được bật đèn xanh, chỉ trích kịch liệt thủ trưởng của mình. Vị Thứ trưởng có cô con gái đẹp như mộng bật về Bộ làm chuyên viên ngồi chơi xoi nước. Ngày hai mươi tư tiếng nguyện rửa số phận, nguyện rửa những kẻ lừa thầy phản bạn. Thế hệ trẻ vốn đầy quan liêu với những sự lắt léo quá khứ. Khánh rủ Hoàng lò dò đến chơi nhà Thu Trang. Cựu thứ trưởng khi nhận ra con giai của kẻ thù uất khí bốc ngược. Tám tuần liền nằm nghiên răng kèn kẹt ở khoa Tim mạch bệnh viện Việt Xô. Cô con gái chỉ biết khóc thầm. Ngoài những giờ chăm bố, Trang ngồi xem băng Thuý Nga Paris. Hoàng chậm thêm điều thuốc. Tại sao cứ yêu nhau là đau khổ. Chẳng phải. Mình đang yêu và được yêu. Những sáng mùa đông lạnh Hoàng mắt nhắm mắt mở đi đón Thuý. Gió mùa Đông bắc thổi ngược cái khăn phủ la bần đập mùi hôi vào khuôn mặt Hoàng chưa kịp rửa. Thuý ngồi sau lập cập ôm chặt anh. Hạnh phúc. Hạnh phúc nhất là khi Hoàng xui tròn tiết từ đôi môi thâm tím vì rét của Thuý khò khè tiếng "vâng".

- Chúng mình liệu có mãi nhau.

- Anh đây mà em.

- Em yêu anh. Lúc nào em cũng sợ mất anh.

- Sáng danh Chúa. Anh luôn cầu nguyện.

- Anh có nhớ buổi tối đầu tiên chúng mình hôn nhau không?

- Lúc ấy có gió, có mưa và chao ôi, như một kẻ lãng mạn anh còn làm thơ.

- Anh đã bao giờ nói dối em chưa.

- Sao em hỏi gở vậy.

- Em không biết. Đạo này em thấy mình điên điên. Em tự hỏi là em có yêu anh thật không và anh có yêu em thật không?

- Em đọc cho nó lắng thơ tình vào.
- Anh Hoàng, hình như chưa bao giờ anh là của em.

Hoàng cắn móng tay. Đã có một vài người đàn bà trước em. Nếu anh kể em sẽ buồn, em của anh. Mọi người không có lỗi và em tuyệt đối trong trắng.

- Anh yêu em. Có một ông người Nga bảo, có những người yêu được nhiều lần và có những người chỉ yêu được một lần. Anh thuộc loại chỉ yêu được một lần.

- Anh biết không. Lần đầu tiên trông thấy anh, em đã yêu anh. Em nhớ anh khủng khiếp. Chỉ vì nhớ anh mà em phải thi lại môn lịch sử Đảng.

- Ngày xưa anh cũng phải thi lại luôn ấy.

- Thế mà bây giờ em lại hoang mang.

- Cưng bé bỏng của anh, em kém anh những mười tuổi. Khoảng thời gian cho người ta viết xong hai luận án Tiến sĩ và định hình một tổ ấm gia đình. Bé non nớt của anh. Em thua anh đúng một can đầy. Can mười lít.

Thủy hơi cười, nhưng nước mắt cô vẫn ứa ra. Gió đêm u uẩn cài vào mái tóc rối. Hoàng hôn lên má người yêu. Anh rùng mình vì lạnh. Những giọt lệ nặng, chất đắng quánh đặc, chỉ có thể khi lần đầu yêu người ta mới khóc những giọt nước mắt như vậy.

Chương 2.2

Hội trường Bộ Ngoại giao sáng rực đèn. Buổi dạ hội do chi đoàn thanh niên tổ chức nhân ngày thành lập ngành. Tinh hoa giới trẻ của lớp thượng lưu mới tập trung về đây. Lộng lẫy và sang trọng. Gần tám mươi phần trăm người giàu của Hà Nội. Bãi xe ngập đầy những ô tô và mô tô đời mới với những mác đọc nghe run rẩy lưỡi. Nó là nỗi khát thèm của các Hoàng tử bán quần áo Hàng Đào và các Công chúa phở phở Bà Triệu. Thừa tiền, nhưng dù sao mama và papa cũng chỉ là trọc phú. Bây giờ đang dúi dúi túi thân ngắm nhìn các cậu ấm cô chiêu con quan tha thướt đi vào hội trường bằng giấy mời. Nền kinh tế Việt Nam những ngày mở cửa vẫn để khoảng cách khá xa giữa trong quốc doanh và ngoài quốc doanh, buôn lậu không thể là ngoại lệ. Quan buôn lậu có thể hơn dân buôn lậu. Những phi vụ xuyên dọc chiều dài đất nước có thể là của dân, nhưng muốn xuyên ngang các quốc gia chỉ có thể là của quan. Hội trường đã giảm sáng những dây đèn ngoài hành lang. Chủ tọa đã xong đĩa khai mạc và rượu đã khai. Đa phần là Whisky và Cognac. Bia cũng nhiều, Heineken để lẫn "333". Phụ nữ quá nửa ăn mặc đầm. Có cả đầm thật. Nhan nhản đầm Đông Âu, lác đác đầm Tây Âu. Ngôn ngữ hội thoại là tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Liên Xô. Rất hiếm tiếng Việt. Được làm ở đây, đó là ước mơ của những thanh niên ưu tú.

- Chào Thủy, bạn nhận ra tôi không?

Thủy khẽ giật mình. Lần đầu tiên cô vào những nơi như thế này.

- Ô, anh Bình. Anh làm ở đây ạ.

- Anh Hoàng đâu.

- Anh Hoàng em đi Lạng Sơn mua hàng cho cơ quan.

Bình bỏ ly Johnny Walker, mở Heineken.

- Thủy uống bia nhé.

- Một chút thôi, cảm ơn.

Cô bạn rủ Thủy đến đây nguyên là nhân viên phòng lễ tân. Nàng đang tán tỉnh một chàng người Hung bằng thứ tiếng Nga sai ngữ pháp. Cả hai đang nhảy, cái bụng mỡ của anh chàng ngoại quốc xấu trai bị nàng ghì chặt.

- Anh Bình quen nhiều người nhỉ.

- Ba mình mặc bộ đồ xám đang đứng cạnh cái cột kia. Tất cả những người chào mình đều là nhân viên của cụ.

- Anh ác khẩu thế.

- Trên đời này đầy những cái ác. Có người vô tình làm ra cái ác mà không biết. Tôi đang là nạn nhân của một cái ác vô thức. Mà này, tôi biết Thủy từ lâu lắm.

- Lâu là bao nhiêu?

- Cả một câu chuyện dài và rất buồn. Nếu Thủy muốn mình sẽ kể.

Có những người khi uống rượu trở nên dũng cảm và đáng yêu. Sự chân thật từ đáy trái tim rất khó nói được trình bày bằng ngôn ngữ khả ái. Bình mời Thủy nhảy. Hai người đi một bước valse. Hai người thể hiện vũ điệu tuyệt vời đến mức mọi người đứng vòng tròn chiêm ngưỡng. Một nàng đầm Pháp, dân Paris xịn, đập đầu vào tường vì tủi thân. Bình mặt tái nhợt. Anh uống hơi nhiều. Bình mong điệu Valse này kéo dài đến vô tận. Xung quanh loáng thoáng màu sắc. Các người cút hết đi đi.

- Anh yêu em

- Anh Bình, anh say rồi.

Thông tin tham khảo:

Ba lá thư của Trần Bình xếp theo thứ tự thời gian

Thư thứ nhất:

Thủy

Tôi có lỗi. Vô cùng mong Thủy tha thứ cho cách cư xử của buổi tối hôm ấy. Tôi đã đi quá xa. Nhưng nếu Thủy biết tôi phải chịu đựng sức nặng bề dày thời gian của tình yêu một chiều chắc Thủy cũng nương hơn. Hẳn Thủy cũng thấy

đột ngột, thậm chí là thô bạo. Tôi không ân hận những điều mình nói. Nó chỉ là tất yếu của độ chín tình yêu. Nó không phải là những phù phiếm một chiều một sớm mà là đọng lại toàn bộ sự trong trắng tuổi trẻ của tôi. Vâng, từ hồi Thủy còn học lớp mười hai đi ngang qua cửa. Nhà tôi bên dãy lẻ. Cái vila có mảnh vườn rộng lờm chớm vài cây táo ra quả trái mùa. Tim tôi thất lạc vào những lúc bảy giờ mười lăm và mười giờ hai mươi. Giờ đi học và tan học của em. Thủy mặc áo kẻ caro nhỏ màu tím, đi cùng với cô bé bạn tóc thật dài (bây giờ cô bé bạn ấy ở đâu). Thủy như thiên thần cao xa làm tôi không dám đến. Chỉ từ cửa sổ dõi mắt theo khi khuất hẳn bóng em. Có điều ngu ngốc không thể giải thích nổi là tại sao tôi không theo bóng Thủy về tận nhà. Giờ đây tôi đã hiểu. Tôi không muốn làm gợn tình yêu của chính mình để rồi từ cái mùa hè đó vĩnh viễn vắng bóng em qua cái phố nhỏ đầy cô đơn. Sau nữa, tôi phải xa đất nước một thời gian, tôi phải đi học Thủy ạ. Và dù có học như điên như rồ vẫn không nguôi nỗi nhớ em. Cô bé học sinh mảnh khảnh cầm cái cặp to đùng đi ngang qua đời tôi. Bốn năm sau tôi được gặp em. Và thế đấy em đã yêu. Anh Hoàng là người tôi khá tôn trọng. Những ngày tháng gần đây tôi cảm thấy khó thở. Không có em. Mình vĩnh viễn không có em. Tất cả mọi thứ xung quanh trở nên vô nghĩa. Trái tim tôi như buốt. Giàu sang, địa vị (tuy rất cần) nhưng đều là phù phiếm. Tôi yêu em. Thủy. Tôi không thể đủ sức ở lại Hà Nội nữa. Tôi phải đi đây. Đi rất xa. Không mục đích, không lối thoát.

Cho phép tôi được hôn tên em trên hàng giấy thơ thăm này.

Bình

Vĩnh biệt

Thư thứ hai:

Thủy và đầy nỗi nhớ!

Xin cảm ơn bức thư của Thủy. Nó đã cứu sống tôi. Ngày ngày tôi đọc nó hàng chục lần như một thiền sư khổ hạnh tụng kinh Phật. Tôi đi ngủ, tôi úp lá thư lên ngực. Những dòng chữ của em trong cơn mơ tôi đọc bằng chính trái tim. Thủy trách tôi. Có điều gì cần nói tôi đã nói được rồi. Vậy là chỉ có vũ trụ cao xanh kia mới thấu hiểu nỗi lòng. Tôi lang thang một mình với trái tim rớm máu trong hoang mạc cuộc đời. Thủy viết trong thư rằng: "Trong mọi chuyện phải có giới hạn, quá giới hạn đó không hay đâu". Vâng nhưng tôi chỉ hiểu một điều giản dị. Tình yêu thì không biết giới hạn, nó menh mông xuyên suốt qua không gian và thời gian. Nó không tuân theo bất cứ một luật lệ nào của đời thường. Ai thật sự say đắm thì thật sự có tình yêu. Tôi yêu em. Hối là đã ai như mình chưa. Những đêm khuya, tôi đi ngang qua phố nhà em bao nhiêu lần. Mong bóng dáng nào đấy thoáng hiện. Thủy nói "Giả dụ anh không biết Hoàng thì lại đi một nhẽ". Tôi nhắc lại. Tôi không phải bạn anh Hoàng. Tư cách anh ấy như thế nào chắc chắn tôi biết nhiều hơn em. Có những người con gái mới lớn rồi rơi thẳng ngay vào môi tình đầu. Họ yêu, họ lung linh tự tạo ra cho mình những giá trị ảo. Họ không biết rằng họ đã ngộ nhận một thứ tình cảm mới lớn đó là tình

yêu. Rồi tự thân tượng hoá người mình yêu. Anh Hoàng kể cũng tốt. Đây là xét về khía cạnh đàn ông. Còn xứng đáng với tình yêu đầu thực sự trong trắng hay không lại là chuyện khác. Nhưng thôi. Hoàng có nghĩa gì ở đây. Trong tình yêu của tôi nhân vật ấy không có chỗ đứng. Tôi đến với em bằng tình yêu trung thực đầy đau đớn, một tình yêu đầu nồng hậu trình nguyên chưa từng chia sẻ. Đối với tôi em là tất cả. Thủy cũng biết tôi vốn là người cao ngạo và quen được chiều chuộng. Cả hai họ duy nhất mình tôi là con trai. Bố mẹ chú bác đều tập trung chăm chút. Đi học tôi luôn đứng đầu lớp. Tôi nghĩ mình luôn là đầy tự tin, đầy bản lĩnh. Thế mà những ngày này, tôi yếu ớt và bạc nhược. Sức mạnh của mình đâu rồi. Tôi ngỡ ngác tự hỏi. Chính em, em đã lấy mất. Nhưng em không có lỗi. Tôi chỉ biết kêu than cùng số phận. Thủy ơi, hai hôm nữa tôi sẽ đi xa. Rất xa. Nếu có ngày gặp lại em chắc tôi đã già, còn em thì đã con bông con bé. Em cho phép tôi được gặp lại em một lần, một lần cuối. Bất kỳ ở đâu, bất kỳ thời gian nào. Tôi muốn được nhìn vào mắt em nói bằng ngôn ngữ trái tim mà trang giấy mỏng này không thể chứa nổi. Mãi mãi yêu em.

Bình

Thư thứ ba:

Thủy em yêu

Anh ngập ngừng gằn hai tiếng đồng hồ mà không biết mở đầu. Đêm đã khuya, mảnh trăng hạ tuần nhợt nhạt. Những vì sao thưa nhấp nháy cùng anh không ngủ. Đã rất xa buổi tối chúng ta gặp nhau. Em suy nghĩ. Vâng, em cứ suy nghĩ. Anh sẽ chờ em bằng suốt cả chiều dài cuộc đời.

Anh đã quen với mùi của bất hạnh. Nhưng anh tin, và một ngày nào đấy sẽ đến. Anh vẫn tin là chúng mình sẽ có được nhau. Một niềm tin chắc chắn dựa trên các cơ sở đầy biện chứng. Anh khinh ghét những gã duy tâm chỉ nói và không làm. Bê tha rượu chè đánh mất nhân cách rồi cầu xin một ông Chúa siêu hình nào đó. Làm gì có Chúa trời, làm gì có Thượng đế. Tất cả chỉ là sự lừa dối. Hạnh phúc phải là đấu tranh, một sự tranh đấu tích cực để tạo một cái đẹp, cái hoàn hảo. Giá trị đích thực của nó chỉ có được bằng chính bàn tay của mình. Những ngày này em là động lực phát khởi cuộc sống của anh. "Em hiểu anh, nhưng xin anh đừng biến em thành kẻ phản bội". Không bao giờ. Đây chẳng qua là sự vượt qua những ản trĩ của mình. Đó là dấu hiệu của sự trưởng thành. Khi người ta lớn người ta phải tồn tại bằng lý trí. Người ta không thể tồn tại mãi mãi bằng ký ức đầm đày nhu nhược. Anh không thích kẻ xấu người khác. Nó trái với nguyên tắc của lòng trung thực, phải cụ thể. Hoàng có một quá khứ nói thẳng là tội tệ. Trước em anh ta đã qua hàng chục đàn bà. Hoàng từng ở Sài Gòn. Sài Gòn thì em biết nhớ nhớp đến chừng nào. Ra Bắc anh ta lừa gạt em gái một người bạn thân (người này rất quen anh). Hiện nay người đó phải bỏ đi viễn xứ quần quai sống nốt những ngày tháng khổ đau. Tất nhiên quá khứ là quá khứ, huống chi em lại là người cao thượng. Nhưng quá khứ tích tụ cho hiện tại và khẳng định cho tương lai. Đâu có phải giản đơn buông dao đồ tể là trở thành

Phật. Mọi cái đều có giá trị của nó. Có dạo anh rất ngạc nhiên một người mạnh mẽ như anh lại là kẻ duy tâm sùng tín. Chợt tự hiểu rằng những người có lương tâm đen tối đều mong sự tẩy rửa tội lỗi từ một đấng siêu hình bịa đặt. Tự lừa dối bản thân mình trong những giáo lý luẩn quẩn nguy hiểm. Tâm thỉnh thoảng cũng than phiền. Chính vì một người anh trai như vậy. Tâm đành dứt áo bỏ lại sự nghiệp của mình, sự nghiệp sáng lạn của cậu sinh viên năm thứ ba để lần hồi kiếm miếng ăn đỡ đần gia đình. Thế mà có người lại cứ nhơn nhơn hết Nam chán rồi lại ra Bắc trong khi đưa em gái thì ngày thơ hai bố mẹ thì già yếu.

Thôi tất cả chuyện đó anh kể làm gì chắc em đã biết hết. Anh có điều kiện hơn Tâm, nôm na là vậy. Dù sao thì bố mẹ anh cũng có căn bản và ít nhiều chiều anh. Tâm rất khải tính, có đưa tiền cũng chẳng cầm. Và lại bạn bè thiếu gì cách giúp nhau. Thủy, mong em tha lỗi vì sự dài lời. Có thể em rất buồn nhưng sự thật phải là sự thật. Đừng nghĩ anh tư vị hoặc bôi đen. Chỉ đơn giản là tư cách một người trung thực khi thấy chuyện xấu xa buộc phải nói. Thủy yêu của anh. Chuyện em và anh, em tự quyền quyết định. Sự lựa chọn của em anh xin đổi bằng chính sinh mạng mình. Anh rất mong rằng lý trí sáng suốt sẽ mách bảo trái tim em. Không có em anh chắc chắn chết mất. Nhưng dù thế nào anh cũng cố chịu đựng. Những người như em không bao giờ có ý nghĩ ác độc. Tôi thứ sáu tới như lời em hẹn sẽ là lời phán quyết lớn lao đối với tương lai của anh...

Yêu em trọn đời.

Bình.

Chương 2.3

Tôi nhìn anh ta. Khuôn mặt nhiều lần đã làm nhói buốt giấc mơ của tôi. Hai đứa chúng tôi đã quá nhiều lần im lặng nhìn nhau. Khuôn mặt anh ta vẫn đẹp và sáng. Bé Phương Phương đã ba tuổi. Hình như anh ta đã kịp có bằng phó tiến sĩ và chưa lập gia đình.

- Em hút thuốc hơi nhiều.

Vẫn chất giọng trầm trầm, chất giọng làm say mê bao thế hệ sinh viên. Chất giọng được sinh ra để đọc những bài thơ tình buồn. Nó ngấm đẫm trong thời con gái của tôi. Trời ơi, tôi thèm có một đức tin như Hoàng. Liệu anh ta có biết mình mất bao nhiêu thời gian để quên cái giọng trầm đó.

- Anh đừng ngạc nhiên, thói quen này có ở tôi khi lần đầu ngủ với một thằng ngoại quốc. Mùi nước hoa của nó quả là khó chịu.

Im lặng. Anh ta cũng hút thuốc. Chúng tôi cùng ngồi ở một căn phòng. Thửa nhỏ, tôi khao khát có một căn phòng như vậy, với những thứ mà tôi đang có và nhất là có anh. Chúng tôi tranh cãi đứa con đầu nên là trai hay gái. Thật hạnh phúc khi được chiều người mình yêu. Dịu dàng và nhường nhịn, đây là phụ nữ khi yêu.

- Nhã, em có hiểu anh không?

- Thú thật tôi vẫn chưa hiểu.

- Anh không cầu xin sự tha thứ, anh chấp nhận mọi hình phạt.

- Sao anh không nói là con bé rất giống anh. Tôi chắc là trong cái hộp mà anh cầm kia sẽ có một món quà độc đáo cho mẹ con tôi. Anh bao giờ cũng thích độc đáo. Và cái đều ở anh cũng quả là độc đáo. Anh Lâm này, sau anh tôi gặp khá nhiều thằng đều, nhưng thực sự anh là thằng đều lỗi lạc.

Cuộc hẹn hôm nay được Hoàng com măng. Cậu ta vòng vèo khi đặt vấn đề, rõ ràng là sợ tôi cáu. Ngày xưa đi học cậu ta cũng rất thân với Lâm. Mặc dù là biết qua tôi.

- Anh không ngờ Nhã ơi, xin đừng bóp nát anh bằng sự chua chát.

- Một câu hay. Có cái dở ở anh là ít chịu đọc tiểu thuyết. Tất nhiên chuyên ngành kinh tế không cần sự lãng mạn. Trong những cuốn best-seller đa cảm nhất nhân vật nam cũng chỉ nói được gần như anh. Thừa thầy, em luôn tôn trọng sự thông minh ở thầy.

- Nhã!

- Xéo đi với bộ mặt sấm hồi của anh. Anh tưởng tôi không biết chửi hả. Cút mẹ anh đi.

Anh ta loạng choạng đi ra cửa. Không biết thật hay giả vờ. Và tôi cố không khóc. Một trí thức lớn như vậy. Một câu chửi nguyên chất via hè. Trời ơi tôi biết rõ anh chứ, hai năm lẻ bảy tháng em yêu anh cơ mà. Tôi mở cửa. Hoàng ngồi salon cúi mặt vào tờ tạp chí Far Eastern Economic.

- Cậu cũng về nốt đi!

Hoàng lặng lẽ cầm tay tôi chặn mạch, chỉ hai viên an thần để cạnh cốc nước lọc rồi đi ra, khép cửa rất nhẹ.

Tôi đã đọc vô số sách viết về sự cô đơn. Đó là khái niệm thần bí đầy hấp dẫn. Nói chung về bản chất phụ nữ không phải vậy. Phụ nữ là phần nửa còn lại mà đàn ông tìm kiếm, và nếu họ chưa tới thì cái phần nửa đó sẽ chết vì khô héo. Nỗi cô đơn không mang khuôn mặt phụ nữ. Kể cả những quái phụ ghê gớm nhất trong lịch sử cũng chỉ là sự khô héo vùng vẫy vì thiếu nửa phần đầu. Tôi là một thứ Robinson Cruso. Bị ngẫu nhiên quăng lên hoang đảo với con bé Friday của mình. Thực ra Hoàng mới là gã cô đơn tội nghiệp, cô đơn cả trong tình yêu. Sau khi cai sữa cho con bé Phương được một tháng tôi hút thuốc liên tục. Tôi nhớ Lâm. Nỗi nhớ bùng nổ như núi lửa phun nham thạch. Anh biết không, bé Phương được sáu tháng, nhìn mẹ bé con em nhớ anh kinh khủng. Giả sử lúc đó anh hiện ra, giả sử lúc đó có một phép màu làm anh rũ bỏ tất cả chạy đến với mẹ con em thì em sẽ tha thứ cho anh. Em yêu anh. Và những cái gì đã qua đâu phải chịu đựng nếu như đôi mắt của anh bừng hạnh phúc. Hình như chẳng ai

quen với khổ đau. Hoàng tin anh. Cho đến ngay bây giờ, cậu ấy vẫn nghĩ em quá cực đoan. Anh dối trá. Dối trá một cách đê tiện. Em đau đớn khi tự mình nhận ra điều đó. Nếu không có bé Phương và Hoàng chắc em đã tự tử.

Thời gian đầu để quên Lâm, suốt ngày tôi nghĩ về Hoàng. Chỉ biết phát khóc cảm ơn số phận đã cho người bạn như vậy. Có lần, tôi với Hoàng tranh luận là tại sao chúng tôi không yêu nhau. Hoàng cười lắc đầu. Anh em nhà cậu ta có cái cười rất hiền. Còn tôi biết, Hoàng có mặt ở cuộc đời này để không thuộc về cái gì. Thi thoảng, cũng có dạng kiêu vậy. Những kẻ có nghề nhưng vô nghiệp. Hơn nữa chất cậu ta thuộc lớp người cũ. Đa cảm và mê tín. Cậu ta mê giáo lý nhà Phật đồng thời là tín đồ Catholic. Hôm Hoàng dẫn Thủy đến nhà tôi chơi, cậu ta chọn ngày. Hồi năm thứ tư, Hoàng mê tử vi, bập bẹ lập lá số. Cậu ta kêu là phát ghen về đường chồng con của tôi, toàn là cát tinh, cung phu có sao Thái dương đóng chính diệu mà rất hợp cách, vị thế miếu địa. Những nét người chồng tương lai nhang nhác ưu điêm của Lâm. Tôi cười "Anh Lâm thuê cậu hả?". Hoàng đỏ mặt, cậu ta dối: "Thánh nhân dạy rằng đàn ông ngu là một, đàn bà thông minh là hai đó là những loại khó dạy". Tôi trông Thủy cũng dễ mến, có vài nét phù phiếm. Très bien. Thiếu nữ phải hơi nông nổi. Nói chung Thủy yêu Hoàng. Có lần anh chị giận nhau, Hoàng bỏ đi biệt gần tháng, Thủy hôm nào cũng đến tôi khóc.

Đồng hồ chỉ sáu rưỡi, con bé Phương nằm co ro. Nó có thói quen sửa máy cũng không được, cứ đắp chăn là đập tung. Tôi hút thuốc, bập vài hơi phải nhả ra. Lờm lờm. Cũng không thể nghe nhạc nổi. Có gì đấy tan hoang từ thăm sâu. Còn rất nhiều công việc dở dang đang chờ tôi. Mười bảy tấn mì chính trót lọt làm cho những kẻ đỡ đầu tôi cũng phải lè lười. Tôi phải qua hai công ty để thu tiền. Đến bảy mươi phần trăm là séc, tôi phải tính lãi rồi trích chi những việc cần chi. Tiền hồi lộ Ban giám đốc bên A chiếm hơn phân nửa. Nhưng nhìn lần này để thu hoạch lần sau. Nằm bẹp gần mười tám tiếng, tôi lơ lơ đưa mắt nhìn đồng hồ, bữa cơm trưa bà U dọn còn nguyên. Hay uống tí rượu. Phải đến Hoàng thôi. Tôi tắt đèn, đẩy cái cúp 81 ra khỏi cửa. Dặn bà U nếu bé Phương có dậy nhớ cho nó uống Cacao.

Hoàng có nhà đang đọc cuốn L'idiot. Gạt tàn đầy ắp toàn tàn thuốc. Rõ ràng biết là tôi sẽ đến.

- Ra quán à? - Cậu ta bỏ Đốt xuống mặt bàn.

- Ừ, cái quán đó.

Hoàng hiểu, thập kỉ này thật hiếm người như vậy.

Quán rượu cũ kĩ của ba năm về trước đã tân trang lại có đèn màu, băng nhạc hải ngoại thời thượng. Khách vắng tanh, con gái bà chủ đã lớn, mơ màng theo giai điệu tình ca Chế Linh. Tôi bảo Hoàng lấy cả nửa lít rượu trắng và hai con mực nướng.

- Minh vừa nhận được tin Du.

- Vẫn vậy à?
- Sáng danh Chúa.
- Có thêm hỏi thăm mình không?

Hoàng đánh trống lảng, vò con mực rồi xé nhỏ, thớ mực dày và thơm màu mốc ngà. Tôi hút thuốc cảm thấy ngon hơn. Du là bạn trai duy nhất của Hoàng, thân khủng khiếp. Khác lớp, năm gần tốt nghiệp Du đột ngột vượt biên. Du không ưa tôi yêu Lâm, lúc ấy tôi không hiểu tại sao. Tôi không thích thơ Du. "Lạy Chúa, phải chăng muốn có ích chỉ nên sống ngắn?". Thơ của cậu ta đấy.

- Hình như Du còn cô em gái.
- Cậu đã gặp một lần rồi mà.
- Hồi nào nhỉ?
- Hôm ở trên Chả cá Lã Vọng.

Cũng có thể, hình như hôm ấy cô bé với Hoàng đi ăn cùng một gã người nước ngoài. Nghe nói cô bé yêu Hoàng, chuyện đời tư của bạn không bao giờ tôi can thiệp. Người như Hoàng được nhiều phụ nữ mến là lẽ đương nhiên.

- Mai giở cụ bà đến sớm sớm nhé.

Hoàng nấu ăn khá có lẽ do cậu ta kĩ tính trong ăn uống.

- Cậu mời nhiều người không?
- Khoảng bốn người, toàn VIP, quan hệ làm ăn mà.
- Cậu định làm gì?
- Tuỳ cậu. Nhiều nhiều rau vào, bọn ấy chán ứ thịt rồi. Chỉ thêm hai thứ là tiền và gái.
- Mình phải làm gì?
- Cậu làm em họ mình.

Hoàng uống, tôi cũng uống. Hôm nay tần số dao động chén tôi phải bằng Hoàng.

- Nhã này, tại sao cậu quyết định vậy?
- Bắt đầu đấy. Muốn làm hoàng thân Muskin hả? Chắc anh ta đã hỏi lộ cậu một trận nhoè.

Hoàng nhỏ nhẹ:

- Anh Lâm đến gặp mình ba lần, hai lần đầu không uống, lần cuối thì có. Với riêng mình mình đã tha thứ. Không gian ba chiều, thời gian hai chiều còn con người có vô số chiều.

- Con người là thực thể phức diện, con người được phép sai lầm. Mình đã thấy Dostoievsky mớm cho cậu cái gì rồi. Hoàng này, cậu tốt thật đấy, cậu định

ca cải lương bằng giọng bồ câu Hoà Bình. Hay là tinh thần vị tha của Jésus nổi hứng ở cậu. Cậu là thằng hèn. Nếu không phải là cậu thì mình đã đập cho vỡ mõm. Nhưng thôi chuyện đê tiện mình biết cậu chưa quên được, cậu muốn vun vén cho mình. Merci! Tha thứ, ân hận, sám hối. Những thuật ngữ có kích thước bằng nhân bản. Hai tháng đầu con bé Phương Phương đêm nào cũng khóc, các cụ bảo nó khóc dạ đề. Nó oe oe còn mình thì nức nở. Không có sự sám hối bằng nước mắt người khác.

Hoàng đưa tôi về, tôi không say nhưng Hoàng lại lơ mơ nặng. Cậu ta húc đầu vào giá sách, loạng choạng nằm vật xuống cạnh con bé Phương. Tôi ngồi mông lung, những điều thuốc nói nhau. Trái tim như bị ai cứa. Hút hết nửa bao thuốc, tôi ngã xuống salon. Trời đầy sao nhưng đêm lạnh.

Một lần nữa tôi lại gặp anh ta vào đầu mùa đông khi đi nhảy với Tâm và Bình ở khách sạn Thăng Lợi. Tâm dắt theo một cô bé trông tròn tròn khá khẩu khỉnh, rất vô tư uống liên tiếp ba lon coca. Nghe nói hai người yêu nhau từ trước khi Tâm đi Đức. Tình yêu. Nhiều khi tưởng lê thê nhưng thật ra cộc cớn như cái mini juyp của con đầm đêu. Tâm quyết định kiểu làm ăn mới. Hơi phiêu lưu nhưng tôi tin cậu ta. Mặt bằng vốn của cậu ta mỏng nhưng không sao, lúc xuất phát vào thương trường những gì tôi có còn mỏng manh hơn cậu ta. Bình mặt ủ mày chau, bé Phương ngồi trên lòng. Đạo này Bình uống rượu nhiều, phong phanh có chuyện gì đấy với Thủy. Hoàng không kể và tôi cũng không hỏi. Dàn nhạc chơi một giai điệu Slow. Anh ta đi vào, lóc nhóc theo sau mấy ông Tây già. Tim tôi hơi bị chẹn ngang rồi trở lại bình thường, chẳng thể buốt hơn được nữa. Nhà mô phạm đi nhảy đêm, do xã giao hay sở thích mới. Mà chỉ toàn giống đực. Vũ trường miền Bắc xã hội chủ nghĩa chưa có ca ve. Trên sàn một lũ choai choai mười sáu mười bảy đang co giật chân tay. Bọn lớn hơn tản quanh các bàn phong độ cao đạo, tự hào về thâm niên trong bộ môn khiêu vũ quốc tế. Một vài nhóm nhỏ chỉ ngồi ăn nhậu thưởng thức không khí nhộn nhịp. Đầu tóc quần áo theo đúng catalogue thời trang Tiệp năm 1989. Khinh bỉ nhìn lũ người xung quanh, cái lũ mọi chưa được nền văn minh xuất khẩu lao động Đông Âu khai hoá. Nhạc chuyển điệu tango, sàn nhảy đông thêm vài cặp có tuổi khiêu vũ đôi già. Anh ta đã nhìn thấy tôi, mặt dài thêm ra vài đốt, cái kính trắng nhìn chằm chằm: Chắc không thể đóng kịch mà có được. Anh ta tiến lại gần. Bình và Tâm nhìn tôi tò mò.

- Nhã, xin em cho phép được nói chuyện riêng.

Tôi bình tĩnh đứng dậy đi theo ra hành lang. Con bé Phương mãi ăn chocolate. Không khí lộn nhộn xung quanh làm tôi vui. Một ông Tây đầu hói vẫy tay về phía Lâm, anh ta không quay đầu đi như mộng du.

- Anh có vẻ béo ra đấy.

Tôi nhận xét thành thật. Trong tất cả các sinh vật biết đi, biết bò, biết bơi, biết bay tôi luôn ghét những loài lấm mỡ.

- Anh có lên vài kí.

Anh ta rút bao thuốc, mời tôi một điếu. Bật lửa ga mác "555". Anh ta lấy bấy mời thuốc. Một nghiệp vụ của Chánh Tín, nam diễn viên tôi yêu nhất trong nền điện ảnh dân tộc.

- Nhã, thời gian đã làm anh hiểu thêm về anh và em. Sự mất mát quá lớn, anh chẳng biết nói gì. Lỗi lầm ở anh và nghị lực cứng rắn ở em.

- Chẳng phải ngẫu nhiên đàn bà có nghị lực, anh nên bàn chuyện khác thì hơn.

Điều ba số cháy đỏ, anh ta nuốt trọn cả hơi khói dài.

- Nhã, anh rất muốn gặp em.

- Anh vĩnh viễn không đủ tư cách, anh vẫn chưa hiểu điều đó à?

- Em hành hạ anh suốt đời.

- Những kẻ như anh không thể biết đau khổ, một chút xiu thiệt thòi đã phong lên là bất hạnh. Mà chắc gì anh đã thiệt. Không có mẹ con tôi anh vẫn béo ra. Tôi biết anh sắp bảo vệ luận án Tiến sĩ, rồi anh sẽ kiếm được một cô vợ xinh xinh. Với tài năng của anh chuyện đó không khó. Tôi chân thành mừng cho anh. Chắc anh không ngờ tôi còn đi nhảy đầm. Ngày anh về, anh nghĩ chắc tôi phải héo hơn và anh sẽ giơ tay ra làm phúc và tôi sẽ sùng kính đầy biết ơn. Hôm nay chợt nhìn thấy mẹ con tôi chắc anh đã bị một vài kỉ niệm xưa khẽ nghiêng. Anh chưa đủ sức bán rẻ kỉ niệm. Để mặc cả với lương tâm, tạm gọi như vậy, anh chạy đến. Không có gì cho anh đâu. Còn anh đủ dũng cảm sửa sai, không hiểu sao tôi vẫn còn tin vớ vẩn ở anh, thì chỉ có cách duy nhất. Súng lục thì Bộ Quốc Phòng quản lý nhưng dây thừng thì thị trường tự do rất sẵn. May ra lúc đó mẹ con tôi mới gọi tên anh.

Tôi nhả khói. Anh ta mặt bạc cố giữ tư thế chỗ đông người. Dàn nhạc bắt đầu chơi. Tôi nhảy cuồng loạn theo điệp khúc bản You are in army now. Nhạc tắt, tôi quay lại không thấy anh ta đâu.

Mùa hè vừa rồi tôi tổ chức sinh nhật tròn ba mươi tuổi. Trong đồng quà mừng có một hộp caton không đề tên người gửi. Phiên bản của Henry Moore. Bức "The family" bằng thạch cao giả đồng đen. Người đàn ông và người đàn bà hơi quay mặt về hai hướng khác nhau. Đứa bé ngồi giữa, mắt xích nối hai vòng tay của họ. Tôi cười lớn đưa cho bé Phương Phương. Nó ngo ngác xem, đang buồn ngủ vì thức khuya. Tôi cầm biểu tượng gia đình ném qua cửa sổ. Tiếng vỡ vọng lại. Tuổi thanh xuân của tôi vọng lại. Tôi quên hết rồi. Vậy mà gần sáng mới thiếp đi được. Tỉnh dậy thấy gối ướt đầm, chắc đêm qua mình khóc mơ.